

ریاست جمهوری
ستاد مبارزه با مواد مخدر
دفتر تحقیقات و آموزش

عنوان پژوهش :

نخستین مردم به مواد مخدر و روان گردان ها و نحوه
مدیریت آنها - مطالعه ملی

مجری:

محمد آقایی

تهران ۱۳۹۳

عنوان: نگرش مردم به مواد مخدر و روان گردان ها و نحوه مصرف آن ها - مطالعه ملی

مسئول کمیته راهبری تدوین و تلخیص: حمید رضا صرامی

مجری طرح و گروه تلخیص: محمد آقایی (مجری)، حمیدرضا صرامی، محمدعلی محمدی فر

همکاران گروه تلخیص: مجید قربانی، الهام حمزه زاده توفیقی

ناظر علمی تلخیص: مظفر صادقی

ویراستار تلخیص: محمود نجفی

همکاران ناظر علمی تلخیص: محمود مینویی، سید فرید مصباحی

به سفارش: دفتر تحقیقات و آموزش دبیرخانه ستاد مبارزه با مواد مخدر ریاست جمهوری

ناشر: دنیای درون (۰۹۲۰۶۱۰۸۴۴۰) لیتوگرافی، چاپ و صحافی:

بیت چاپ: اول، زمستان ۱۳۹۶ شمارگان: ۳۰۰۰ نسخه شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۸۳۷۰-۰۰-۷

سرشناسه:	آقایی، محمد، ۱۳۶۱ -
عنوان و نام پدیدآور:	نگرش مردم به مواد مخدر و روان گردان ها و نحوه مصرف آن ها - مطالعه ملی / مجری محمد آقایی؛ مجری طرح و گروه تلخیص محمد آقایی (مجری)، حمیدرضا صرامی، محمدعلی محمدی فر، همکاران گروه تلخیص مجید قربانی، الهام توفیقی؛ ناظر علمی تلخیص مظفر صادقی، همکاران ناظر علمی تلخیص محمود مینویی، سید فرید مصباحی؛ ویراستار تلخیص محمود نجفی؛ [برای] ستاد مبارزه با مواد مخدر؛ به سفارش دفتر تحقیقات و آموزش دبیرخانه ستاد مبارزه با مواد مخدر ریاست جمهوری.
مشخصات نشر:	تهران: دنیای درون، ۱۳۹۶.
مشخصات ظاهری:	۶۱ص؛ ۱۹x۲۵/۹ س.م.
شابک:	۹۷۸-۶۰۰-۹۸۳۷۰-۰۰-۷
وضعیت فهرست نویسی:	فیا
موضوع:	داروهای توهمزا - مواد مخدر - ایران - نمونه پژوهی
موضوع:	Hallucinogenic drugs - Narcotics - Iran - Case studies
موضوع:	اعتیاد - ایران - نمونه پژوهی
موضوع:	Drug addiction - Iran - Case studies
شناسه افزوده:	محسنی تبریزی، علیرضا، ۱۳۲۸ -
شناسه افزوده:	مرکز افکارستجی دانشجویان ایران (ایسپا)
شناسه افزوده:	ستاد مبارزه با مواد مخدر. دفتر تحقیقات و آموزش
شناسه افزوده:	ستاد مبارزه با مواد مخدر. دبیرخانه. دفتر تحقیقات و آموزش
رده بندی کنگره:	۱۳۹۶ ۹۱۷ الف / HV۵۸۴۰
شماره کتابشناسی ملی:	۴۹۲۱۳۴۱
	رده بندی دیویی: ۳۶۲/۲۹۳۰۹۵۵

نشانی: تهران، بلوار اشرفی اصفهانی، بالاتر از میدان پونک، جنب مجتمع فرهنگی تفریحی هویزه، پلاک

۲۰ ستاد مبارزه با مواد مخدر ریاست جمهوری (دفتر تحقیقات و آموزش)،

تلفن: ۴۷۳۶۱۷۰۱، صندوق پستی: ۱۴۶۹۹۱۵۸۳۴

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۵	سخن اول
۸	پیشگفتار
۹	مقدمه
۱۶	پیشینه تحقیق
۲۵	روش تحقیق
۲۶	جامعه، نمونه و روش نمونه گیری
۲۹	ابزار
۳۰	یافته ها
۵۲	بحث و نتیجه گیری

پیشگفتار

مواد مخدر و روان گردان ها به عنوان یک سیستم هوشمند، فعال، پویا، خلاق و داینامیک با عمر بیش از شش هزار سال، ضمن نشانه روی مستمر میکروسیستم اجتماعی (خانواده)، مزو سیستم اجتماعی (مدارس، دانشگاه ها و محیط های کاری) و ماکرو سیستم اجتماعی (محل های شهری و روستایی)، با جذب مشتریان جدید، به دنبال استمرار حیات خود بوده، به گونه ای که افراد را در سنین مختلف، مشاغل، جنسیت، تأهل و مجرد، تحصیلات متفاوت، شهری و روستایی و با دلایل گوناگون به سمت خود جذب می نماید. این سیستم در آستانه ی هزاره سوم، با افزایش اندازه و حجم تهدید، نسبت به تولید انواع مواد مخدر، مواد محرک، مواد توهم زا و مواد استنشاقی دردت ورزیده تا به تواند ضمن کسب سود نامشروع، هم زمان نسبت به انهدام و قتل عام نوجوانان و جوانان اقدام نماید. پیچیدگی و ابهام این سیستم، آینده نگری آن را با مشکل مواجه می سازد. لیکن با نیم نگاهی به گذشته این پدیده، می توان آینده احتمالی اعتیاد را - افزایش زنان مصرف مواد و قاچاق آن، تغییر الگو و نوع مواد مصرفی با وسعت دامنه رتبه بندی آنها، کاهش سن، افزایش ورود زنان و افراد تحصیل کرده و شاغل به جرگه مصرف کنندگان، گسترش کشت و تولید مواد در کشور افغانستان، احتمال کشت خشخاش در آسایشگاه ها و افزایش تقاضا در کشورمان، کاهش مانایی در درمان اعتیاد و افزایش عود به کشت معتادان به چرخه اعتیاد، جستجو کرد. به منظور مدیریت صحیح امر مبارزه در ابعاد سخت افزاری (مبارزه با عرضه) و نرم افزاری (کاهش تقاضا)، نیازمند علم سازمان یافته، اعمال سیاست سیستمی و همه جانبه نگر به جای روش های خطی - جزیره ای و هیجانی، تقویت دانش برنا، ریزی و ارزشیابی مستمر فعالیت ها به منظور سنجش میزان اثر بخشی برنامه ها می باشیم. با توجه به قرار گرفتن اعتیاد به عنوان اولین اولویت آسیب های اجتماعی کشور باید موانع ورود با افزایش حساسیت، دغدغه، نقش آفرینی و مشارکت کلیه اساتید و صاحبان امر در عرصه جهاد مقدس مبارزه با مواد مخدر و روان گردان ها، شاهد تقویت متکی نمودن برنامه های پیشگیری وضعی، پیشگیری فرهنگی و اجتماعی، درمان و کاهش آسیب اعتیاد، به بالاترین سطح شواهد و استاندارد سازی آنها در سطح کشور باشیم تا موجهات ضربه زدن به استراتژی های سیستم مواد مخدر و روان گردان ها فراهم شود.

حمید صرامی

مشاور دبیر کل و مدیر کل دفتر تحقیقات و آموزش

ستاد مبارزه با مواد مخدر ریاست جمهوری